

6.

ULUSAL
DAHİLİ VE CERRAHİ BİLİMLER
YOĞUN BAKIM KONGRESİ

21 - 25 Ekim 2009 / Dedeman Otel, Konya

Cerrahi Dışı Yoğun Bakım Hastasında İntra- abdominal enfeksiyon

Prof Dr Fatih AĞALAR Kırıkkale Üniversitesi Tıp
Fakültesi Genel Cerrahi AD

fatih@akademikcerrahi.com

Sunum hedefleri

Dahili nedenlerle yoğun bakımda yatan olgularda abdominal infeksiyonların

- Görülme sıklığı
- Tanı
- Tedavi

ile ilgili olarak bilgi artımı ve farkındalık yaratmak ve bu bilgilerin olası durumlarda kliniğe uygulanabilmesine yakınlık sağlamaktır.

Sunum çerçevesi

- Sorun ve önemi
- Hastalıklar
- Tanı
- Tedavi
- Sonuç

Yoğun bakımlarda uzun atlıyor olabiliriz!

Metanaliz

- Yoğun bakımda “atlanmış” patolojiler sonucu nasıl etkiler
- Girişim: Otopsi
- N:53 araştırma
- Büyük hata, küçük hata
- 47/53 araştırma: büyük hata var (araştırma başına ortalama hata %23.5)
- Yıllar içinde hata yapma oranı %33 azalmakla birlikte hala devam ediyor

Changes in Rates of Autopsy-Detected
Diagnostic Errors Over Time
Kaveh G. Shojania, *JAMA*. 2003

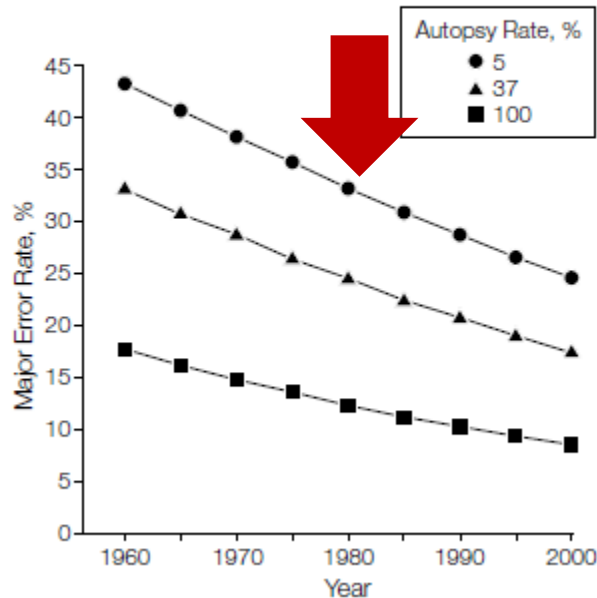
Changes in Rates of Autopsy-Detected Diagnostic Errors Over Time Kaveh G. Shojania, *JAMA*. 2003

Table 1. Major or Class I Error Rates of Autopsy Series Between 1959 and 1999 (cont)

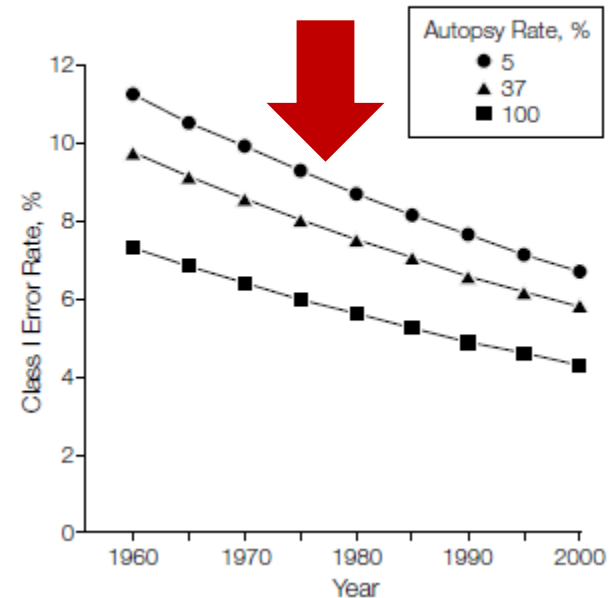
Year	Autopsy Series	Location	Autopsy Rate, %	Case Mix	No. of Autopsies	Major Error Rate, % (95% CI)	Class I Error Rate, % (95% CI)
Adult or Pediatric Surgical Patients							
1974-1975	San Francisco General Hospital and 31 other hospitals ⁴⁵	San Francisco and Orange County, Calif	100	Motor vehicle fatalities	182	NA	12.6 (8.3-18.6)
1984-1988	University of Texas Medical Branch ⁴²	Galveston	73	Adult and pediatric surgery	409	30.3 (26-35.1)	7.8 (5.5-11)
1985-1995	Johns Hopkins Hospital ⁴³	Baltimore	24	Cardiac surgery	147	38.8 (31.0-47.2)	NA
1986-1988	Royal Victoria Hospital ⁴⁴	Northern Ireland	23	Deaths within 30 days of surgery	213	49.8 (42.9-56.6)	20.7 (15.6-26.8)
1997-1998	Ryder Trauma Center ⁶	Miami	97	Adult and pediatric trauma or burn patients dying in ICU	153	15.7 (10.5-22.6)	2.6 (0.8-7.0)
Adult Medical Patients							
1972	Zurich University Hospital ⁷	Switzerland	94	Medical patients	100	30 (21.4-40.1)	16 (10-25)
1982	Zurich University Hospital ⁷	Switzerland	89	Medical patients	100	18 (11.3-27.2)	9 (4-17)
1984	Leiden University Hospital ³⁶	Netherlands	47	Medical patients	133	41 (33-50)	NA
1992	Zurich University Hospital ⁷	Switzerland	89	Medical patients	100	14 (8.1-22.7)	7 (3-14)
1992-1993	Ben Taub General Hospital ³⁷	Houston	16	Medical patients	110	23.6 (16.3-32.9)	0.9 (6.3-16.8)
Adult Intensive Care Patients							
1983-1985	Hospital Central de la Cruz Roja ³⁸	Spain	51	Adult ICU	100	22 (14.6-31.6)	7 (3.1-14.4)
1986-1987	6 VA hospitals ³⁹	United States	43	Medical ICU	172	27.9 (21.5-35.3)	12 (8-18)
1986-1992	Hartford Hospital ⁴⁰	New Haven, Conn	29	Surgical ICU	149	23 (16.5-30.6)	11 (6.5-17.1)
1994-1995	Cleveland Clinic ²	Cleveland, Ohio	23	Medical ICU	91	19.8 (12.4-29.7)	NA
1994-1995	Hershey Medical Center ⁴¹	Hershey, Pa	31	Medical-coronary ICU	41	27 (15-43)	NA
1996-1999	Gloucestershire Royal Hospital ³	United Kingdom	40	Adult ICU	97	23.7 (15.9-33.6)	4.1 (1.3-10.8)
1998-1999	General Hospital Celje ⁵	Slovenia	47	Medical ICU	126	NA	9.5 (5.2-16.4)

Changes in Rates of Autopsy-Detected Diagnostic Errors Over Time. Kaveh G. Shojania, *JAMA*. 2003

Figure 1. Major Error Rates

Figure 2. Class I Error Rates

Clinical and Autopsy Diagnoses in the Intensive Care Unit. *Combes A ve ark, Arch Intern Med. 2004*

Table 2. Clinical vs Autopsy Diagnoses*

Diagnosis	Autopsy-Identified Missed Clinical Diagnosis	Autopsy-Refuted Clinical Diagnosis
Cancer	21 (12.3)	3 (9.1)
Myocardial infarction	11 (6.4)	3 (9.1)
Stroke	12 (7.0)	1 (3.0)
Spleen infarction	11 (6.4)	0
Renal infarction	2 (1.2)	0
Mesenteric infarction	2 (1.2)	1 (3.0)
Pulmonary embolism	10 (5.9)	0
Endocarditis	9 (5.3)	3 (9.1)
Abscesses, cellulitis	8 (4.7)	0
Pericarditis	6 (3.5)	0
Pancreatitis	4 (2.3)	1 (3.0)
Pneumonia	0	3 (9.1)
Herpes infection	0	2 (6.1)
Meningitis	0	1 (3.0)
Valvular heart disease	0	2 (6.1)
Aortic dissection	0	2 (6.1)
Hemorrhage	9 (5.3)	0
Disseminated intravascular coagulation	0	2 (6.1)
Cirrhosis	0	2 (6.1)
Intrapericardial foreign body	1 (0.6)	0
Other diagnoses	65 (38.0)	7 (21.2)
Total	171	33

*Data are given as number (percentage).

Clinical and Autopsy Diagnoses in the Intensive Care Unit. *Combes A ve ark, Arch Intern Med. 2004*

Table 3. Class I Discrepancies Between Clinical and Autopsy Diagnoses That Would Have Changed Therapy

Clinical Diagnosis	Autopsy Diagnosis	Different Management*
Digestive tract hemorrhage	Aortic dissection	Surgery
Shock of unknown origin	Ruptured aortic aneurysm	Surgery
Shock of unknown origin	Hemopericardium	Surgery
Acute respiratory failure	Postoperative para-aortic valve leakage	Surgery
Septic shock	Intrapericardial foreign body (gauze)	Surgery
Shock of unknown origin	Perforated gastric ulcer	Surgery
Shock of unknown origin	Perforated duodenal ulcer	Surgery
Shock of unknown origin	Small-bowel obstruction (adhesions)	Surgery
Digestive tract hemorrhage	Ruptured gastric suture	Surgery
Postanoxia encephalopathy	Subdural hematoma	Surgery
Idiopathic cardiomyopathy	Endocarditis	Antibiotics
ARDS	Mitral endocarditis	Antibiotics
Septic shock	Diffuse aspergillosis	Antifungal therapy
Gram-negative septic shock	Diffuse CMV disease	Anti-CMV therapy
ARDS	CMV pneumonia	Anti-CMV therapy
Shock of unknown origin	Stroke	Antiaggregating agents
Septic shock	High-grade lymphoma	Chemotherapy
ARDS	High-grade lymphoma	Chemotherapy
Bacterial meningitis	High-grade lymphoma	Chemotherapy
Pulmonary fibrosis	Carcinomatous lymphangitis	Chemotherapy

- Otopsi incelemeleri sonucunda: Asıl tedavinin cerrahi olması gereken hastaların bazılarında “geç bir çaba olarak” ölüm öncesinde SEPSİS kaynağının araştırılmış olduğu anlaşılmıştır !

Dahili sorun nedeniyle yoğun bakıma alınan hastada ameliyat gerekirse ?

Ameliyattan kaçınmayın

- Tek merkez gözlem çalışması
- N:1617, dahili yoğun bakım hastası
- Parametreler: Primer hastalık, çoklu organ yetmezliği, abdominal patoloji, mortalite
- Bulgu: %4 (n:67) olguda cerrahi gerektiren abdominal sorun var

	<u>n</u>	<u>% mortalite</u>
Nonoperatif izlem:	11	100
Ameliyat:	56	25

- Çoklu regresyon analizinde MOF varlığı mortaliteyi belirleyen en önemli unsur

Tanıda gecikme ölümcül olmaktadır

Table 2—Comparison of Variables Between Survivors and Nonsurvivors of Surgery

Variable	Survivors (n=42)	Nonsurvivors (n=14)	p Value
Mean age $\pm$ SD, yr	61.7 $\pm$ 17.2	63.4 $\pm$ 13.7	0.711
Male/female, n/n	19/23	7/7	0.757
Mean Life-style score $\pm$ SD	1.4 $\pm$ 0.5	2.0 $\pm$ 1.0	0.006*
Underlying malignancy, n (%)	10 (23.8)	7 (50.0)	0.065
Mean albumin $\pm$ SD, g/L	30.9 $\pm$ 6.8	28.5 $\pm$ 8.4	0.347
Mean creatinine $\pm$ SD, μ mol/L	184.4 $\pm$ 168.9	234.2 $\pm$ 202.9	0.417
Mean bilirubin $\pm$ SD, μ mol/L	36.4 $\pm$ 77.4	60.9 $\pm$ 75.6	0.306
Altered mental status, n (%)	11 (26.2)	10 (71.4)	0.002*
Mean APACHE II score $\pm$ SD	13.3 $\pm$ 3.8	20.9 $\pm$ 3.9	<0.001*
Mean OSFI score $\pm$ SD	1.4 $\pm$ 0.8	3.1 $\pm$ 1.2	<0.001*
Diagnostic delay, n (%)	4 (9.5)	10 (71.4)	<0.001*

*Statistically significant.

Neler olur

- Mezenterik iskemi
- Akalkülöz kolesistit
- Toksik megakolon (*C Difficile*)
- Barsak perforasyonları
- Duodenal ülser perforasyonu
- Divertikülit
- Nötropenik enterokolit

Mezenterik vasküler iskemi

- Akut karın ağrısı
- Masif distansiyon
- Gaz gaita pasajının diurması
- Oliguri
- Şok bulguları
- Elektrolit düzensizliği
- Artmış BK,
- Düşük bikarbonat seviyesi,
- Artmış ALP, CPK, LDH ve laktat seviyeleri
- Radyolojide barsak duvarlarında kalınlaşma
- Barsak duvaru, portal ven ve karın boşluğunda hava

Enteral nutrisyon barsak iskemisi

- İskemik barsak enteral nutrisyonun nadir bir komplikasyonudur.
- İnsidens: %1
- Jejunostomi veya nozojejnunal beslenme tüpü olması farketmez.

Hipotansif hastada enteral beslenme

- Travma hastasında barsak nekrozu yapabilir
- Diğer hasta gruplarında ???

- Ne kadar derin hipotansiyonda?
- Tolerans nasıl derecelendirilmelidir?
- Neye intolerans diyeceğiz ?

KIMBİLİR?

Feeding the Hypotensive Patient: Does Enteral Feeding Precipitate or Protect Against Ischemic Bowel? McClave S ve ark, Nutrition in Clinical Practice, 2003

İskemik barsak riski fazla olan olgularda enteral besleme sırasında

- Gastrointestinal intoleransın yakın takibi gerekir
- İzoozmolar fibersiz enteral beslenme solusyonları tercih edilmelidir

- ✓ Hipotansiyon (< 70 mm Hg)
- ✓ Vazopressör gereksinimi
- ✓ Solunum destek ihtiyacının artması
- ✓ Gastrointestinal intolerans

Beslenmeyi durdur

Akalkülöz kolesistit

Akalkülöz kolesistit

- İskemik bir sorundur.
- Ani başlayan karın ağrısı, hemodinamik bozukluk, ateş
- USG: Artmış safra kesesi duvar kalınlığı (>4 mm) ve çap, safra kesesi civarında serbest sıvı
- Kardiyak safra kesesinden ayırt edilmelidir.

Table 8—Risk Factors for Acalculous Cholecystitis in Critically Ill Patients

---

MV (≥ 72 h)

Shock

Systemic inflammatory response syndrome/sepsis

Multiple transfusions

Dehydration

Prolonged enteral fasting

Total parenteral nutrition

Medications (especially opiates, sedatives, and vasopressors)

Septik kaynağın kontrolü MODS'u düzeltebilir

- Retrospektif, n:22
- Akut akalkülöz kolesistitli ve başka İA patolojisi olmayan ve dahili yoğun bakıma yatanlar
- Parametre: SOFA skorları üzerine kolesistektominin etkisi
- Yatış nedeni: sepsis

	<u>SOFA</u>
tanıda:	10.5 (8.3-13.0)
ameliyat sonrası:	5.5 (3.3-10.8)

- Sonuç: AAK çoklu organ yetmezliği ile beraber olmakta ancak erken açık kolesistektomi çoklu organ disfonksiyonunu azaltmaktadır

Organ system dysfunction following open cholecystectomy for acute acalculous cholecystitis in critically ill patients. LAURILA J ve ark. Acta Anaesthesiologica Scandinavica 2006

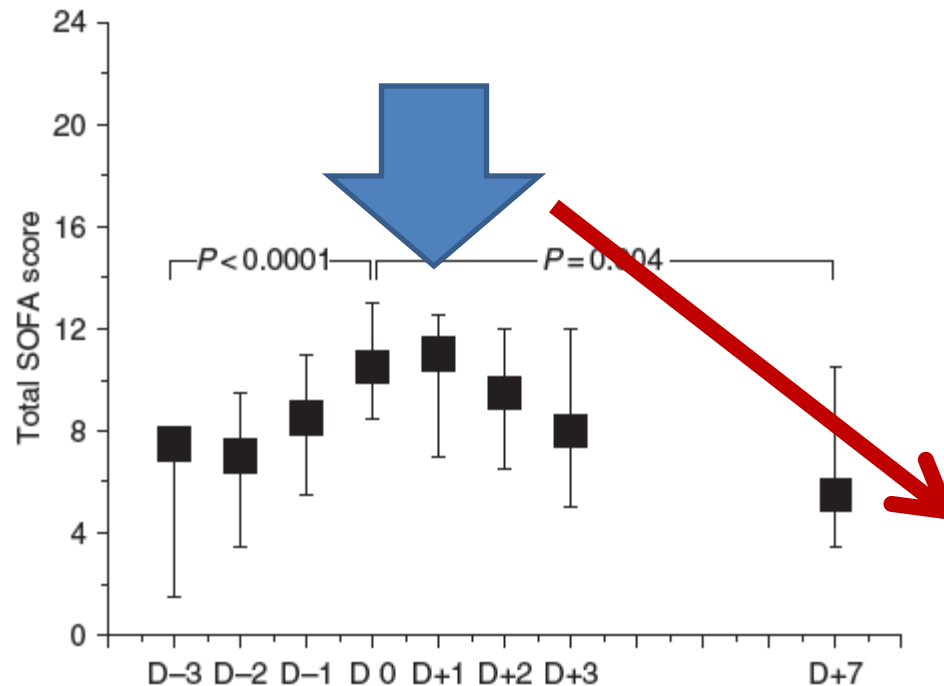

Fig. 1. Median (25th, 75th percentiles) total Sequential Organ Failure Assessment (SOFA) scores 3 (D-3), 2 (D-2) and 1 day (D-1) before cholecystectomy, on the day of cholecystectomy (D0) and 1 (D+1), 2 (D+2), 3 (D+3) and 7 days (D+7) after cholecystectomy.

AKK'te organ yetmezliği ile mortalite arasında doğrusal ilişki vardır

39/3984: Kolesistektomi
Mortalite: %44

The admission diagnoses of the patients with AAC (n)			
	All n = 39	Survivors n = 22	Non-survivors n = 17
Sepsis	16 (41)	8	8
Cardiovascular surgery	9 (23)	5	4
Pneumonia	5 (13)	4	1
Trauma	3 (8)	2	1
Heart failure	2 (6)	1	1
Gastrointestinal bleeding	1 (3)	0	1
Fat embolism	1 (3)	0	1
Subarachnoid hemorrhage	1 (3)	1	0
Pancreatitis	1 (3)	1	0

Figures in parentheses are percentages.

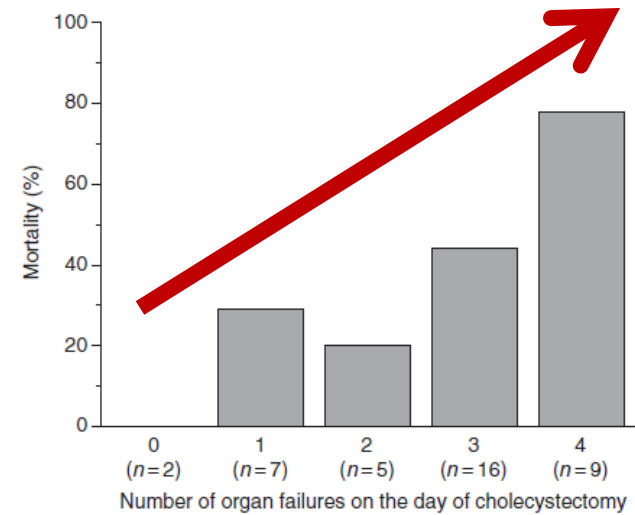

Fig.1. Number of failing organs on the day of surgery versus mortality. The mortality rate was 0% for the patients with no organ failures, 29% for the patients with a single organ failure, 20% for the patients with two organ failures, 44% for the patients with three organ failures, and 78% for the patients with four or more organ failures.

Mekanik Ventilasyon ve GIS Komplikasyonları

- Mekanik ventilasyon modern yoğun bakımlarımızın en önemli silahlarından birisidir.
- Hayat kurtarıcı olan yöntem pek çok organlarda fonksiyon bozukluğuna da neden olur.
- Gastrointestinal komplikasyonlar MV bağlı olabileceği gibi altta yatan hastalığa ikincil olarak da ortaya çıkabilir.

GI Complications in Patients Receiving Mechanical Ventilation. Mutlu G ve ark, Chest 2001

GI Complications in Patients Receiving Mechanical Ventilation. Mutlu G ve ark, Chest 2001

- Mekanik ventilasyondaki hastalarda peritonit nedeni olabilecek hemen her türlü GIS komplikasyonu görülebilmektedir.
  - Akut kolesistit
  - Akut pankreatit
  - Akut mez İskemi
  - Akut barsak ülserleri

Table 2—Organ-Specific GI Complications During MV

Organs	Complications
Esophagus and stomach	Erosive esophagitis GER Stress ulcer Impaired gastric emptying Intolerance to enteral nutrition
Small intestines and colon	Stress ulcer Ileus Colonic pseudo-obstruction Diarrhea Altered intestinal microflora Bacterial overgrowth Intestinal luminal toxins Possibility of acute nonocclusive mesenteric ischemia
Liver	Increased transaminase and/or bilirubin levels Impaired hepatic function Impaired drug metabolism
Gallbladder	Atonic gallbladder Possibility of acalculous cholecystitis
Pancreas	Asymptomatic rise in amylase and lipase levels Possibility of acute pancreatitis

C Difficile

- Sporlu gr- anaerobik basil. Alt GIS de kolonize olabilir. Alt GIS florasının antibiyotik kullanımı ile değişmesi sonucu oluşur.
- İnvazif değildir. Sitotoksini enterokolitin nedenidir.
- Pseudomomembranöz enterokolite neden olur.
- Antibiyotik kullanımı önemli bir predispozisyon yapar.
- Hastadan hastaya bulaş olabilir.

C Difficile

Semptomlar

- Karın ağrısı
- Sulu ishal
- %5-10 kanlı ishal
- **Toksik megakolon**
  - Distansiyon
  - İleus
  - şok

C Difficile

- Tanı:
- ELISA ile sitotoksinin ortaya konması
  - En az 2 kez çalışılırsa yalancı negatiflik azalır
- Kültür işe yaramaz
- Tomografi: Kolon duvarında kalınlaşma
- Kolonoskopi: Yalancı membranlar

Clostridium difficile risk faktörleri

- İleri yaş (>65)
- Geniş spektrumlu antibiyotik kullanımı
- Malignite
- Pulmoner hastalık
- Böbrek yetmezliği
- Hipoalbuminemi (<2.5 gr/dl)
- Stres ülseri profilaksisi
- Postpilorik enteral beslenme

Kutaylı Z. Intestinal Failure. Current opinion in Anesthesiology, 2005
Bliss DZ, ve ark Ann Intern Med 1998; 129:1012–1019
Sheth Sg Clin Chest Med 2001

C Difficile

Tedavi

- Antibiyotik kesilmeli
- Ciddi ishal, ateş lökositöz varsa
  - Oral veya IV metrandazol 3x500 mg 10 gün
  - Vankomisin 4x 125 (ikincil alternatiftir).
- Antiperistaltik ajan kontrendike.

Klinik Seyir

- Normalde ateş 24 saatte düşer, diyare 5 günde geçer.
- 5 günde hala cevap yoksa= Vankomisin
- Peritonit bulguları varsa= ameliyat gerekir.
- Relaps %25 kadardır.
  - İlk üç haftada sık
  - Aynı ilaçlarla başarı= %95

Toksik megakolon subtotal kolektomi

- Psödomembranöz enterokolitin nadir bir komplikasyonu toksik megakolondur.
- Septik şoka neden olan kaynağın kontrolü için “acil subtotal kolektomi” gerekir

Yoğun bakım hastasında tanı

- Yoğun bakım hastasında abdominal değerlendirme zor (tanısal değer %43-69)
  - Entübe,
  - Analjezik kullanmakta
  - Karın duvarı ödemli
  - GKS düşük
  - ...
- Olguları radyoloji ünitesine götürmek zor
  - Mezenterik iskemi: MRI
- Sepsis odağı aramada
  - Yatak başı laparoskopi
  - Peritoneal lavaj

Evaluation of the abdomen in the critically ill patient: opening the black box. Crandall M ve ark.
Current Opinion in Critical Care 2006

Intraabdominal patolojilerin çoğunun tanısında USG ve CT gerekir

Table 1 Common abdominal processes in critically ill patients, diagnostic strategies, and treatment options

Pathology	Diagnostic strategy	Treatment options
Hemorrhage		
Trauma	FAST, diagnostic peritoneal lavage, CT	Exploratory laparotomy, interventional radiology
Spontaneous	Ultrasound, CT	Correct medical coagulopathy, exploratory laparotomy, interventional radiology
Gastrointestinal	Endoscopy, interventional radiology	Ligation, banding, sclerotherapy, TIPS, laparotomy
Biliary tract		
Acalculous cholecystitis	Ultrasound	Percutaneous cholecystostomy, cholecystectomy
Calculous cholecystitis	Ultrasound	Percutaneous cholecystostomy, cholecystectomy
Cholangitis	Ultrasound, ERCP, MRCP, endoscopic ultrasound	ERCP, stone extraction, sphincterotomy, operative exploration of the common bile duct
Pancreatitis	Ultrasound, CT	IR for abscess drainage, operative drainage and/or debridement
Viscera		
Perforation/abscess	Plain radiograph, CT	IR for abscess drainage, exploratory laparotomy
Ischemia	CT angiography, magnetic resonance angiography	IR/interventional vascular, operation for bowel necrosis
Obstruction	Plain radiograph, CT	Nasogastric tube, supportive care, exploratory laparotomy
Abdominal compartment syndrome	Monitor bladder pressure	Fluid restriction/diuresis, sedation/paralysis, decompressive laparotomy

CT, computerized tomography; ERCP, endoscopic retrograde cholangiopancreatography; FAST, focused abdominal sonography for trauma; IR, interventional radiology; MRCP, magnetic resonance cholangiopancreatography; TIPS, transjugular intrahepatic portosystemic shunt.

Evaluation of the abdomen in the critically ill patient: opening the black box.
Crandall M ve ark. Current Opinion in Critical Care 2006

Yoğun bakımda USG

- Karaciğer ve safra kesesi ve safra yolları ile ilgili bilgi verir.
- Hepatik veya dalak abselerinde
- Pankreatik nekrozda
  - Periton boşluğunda sıvı gösterilmesi-klinikle birlikte değerlendirme ve örneğin incelenmesi
- Perforasyon tanısı koydurur. Serbest hava varlığının gösterilmesinde USG sensitivite %100 spesifite %92'dir.
- Pseudomembranöz kolit varlığında kalınlaşmış barsak duvarı görülür.

Point-of-care ultrasound: Infection control in the intensive care unit.
Lichtenstein D, Crit Care Med 2007

Results of short-term training of naive physicians in focused general ultrasonography in an intensive-care unit. Chalumeau-Lemoine L ve ark Intensive Care Med 2009

KURS: 8 saat teorik,
3x2 saat pratik

- Plevral effüzyon
- İntraabdominal sıvı
- Akut kolesistit
- Safra yolları
- Obstrüktif üropati

Sonuç: Kurs katılımcılarda başarılı sonuç vermiş

Yoğun bakım doktorlarının USG öğrenmeleri rutinde başarılı şekilde kullanmaları mümkündür

Bedside diagnostic laparoscopy and peritoneal lavage in the intensive care unit . Walsh M ve ark Surg Endosc. 1998

Table 1. Patient characteristics and results

Patient	ICU admitting DX	Time in ICU	Lavage (WBC/mm ³)	DPL (min)	DL (min)	Laparoscopy findings	Outcome
1	Myocardial infarction	5 days	619	25	30	Intestinal ischemia	No laparotomy, death
2	Cardiac arrest	12 h	15	17	15	None	Survived
3	Pulmonary failure	12 h	30,900	8	12	Sigmoid diverticulitis	No laparotomy, death
4	Septic shock	48 h	536	18	40	Thickened terminal ileum	Ileum resected, survived
5	ARDS	7 days	10	20	20	None	Death
6	Septic shock	24 h	10,900	5	20	Intestinal ischemia	No laparotomy, death
7	Sepsis	28 h	37	17	8	None	Survived
8	Pneumonia	24 h	16	10	15	None	Death
9	Cardiogenic shock	48 h	17	12	15	None	Death
10	Aortic occlusion	24 h	135	12	15	None	Survived
11	Aspiration pneumonia	12 h	593	3	15	None	Death
12	CABG	26 days	5,565	18	20	Nonpurulent peritonitis	No laparotomy, death

CABG = coronary artery bypass grafting

- Biz, MI, Pulmoner yetmezlik, septik şok vs.. düşünürken, gerçekte, olguların nerdeyse yarısında mezenterik iskemi, divertikülit, non pürülan peritonit olmaktadır.
- Bu nedenle yatak başı lap inceleme daha sık kullanılmalıdır.

Bedside Diagnostic Laparoscopy in the Intensive Care Unit: a 13-Year Experience. Jaramillo E ve ark. 2006 JSLS

- Retrospektif veri
- Amaç: Laparoscopi endikasyonu konanlarda tanılarının ne olduğu
- Laparoscopi endikasyonu belirgin hale geldiğinde olguların % 85'inde tam oturmuş intestinal iskemi ve barsak nekrozu var.

Şüpheli olun, yatak başı laparoscopi için daha erken karar verin

Bedside diagnostic laparoscopy to diagnose intraabdominal pathology in the intensive care unit. Peris A ve ark. *Critical Care* 2009

Diagnostic indications of bedside diagnostic laparoscopy, treatment delivered and final outcome

Diagnostic group (N)	Results of BDL (N)	Therapeutic approach after procedure	Outcome	
			survived	deceased
Trauma (14)	Negative (11)	Conservative	8	3
	Acalculous cholecystitis (3)	Percutaneous gallbladder drainage	2	1
Sepsis (12)	Negative (6)	Conservative	3	3
	Purulent peritonitis with colic perforation (2)	Colostomy, anastomosis and VAC therapy	1	1
	Purulent peritonitis with gut ischaemia (1)	Ileostomy, anastomosis and VAC therapy	1	
	Purulent peritonitis without other evidences (3)	VAC therapy	2	1
Post-cardiac surgery (6)	Gangrenous cholecystitis (4)	Laparotomic cholecystectomy (2)	2	0
		Percutaneous gallbladder drainage (2)	2	0
	Diffuse gut hypoperfusion (2)	Conservative	0	2

Survived patients were defined as patients discharged alive from the Hospital.
BDL = bedside diagnostic laparoscopy; VAC = vacuum-assisted closure.

Visiport yardımı ile laparoscopi için gerekenler:
Bir cerrah, bir hemşire, bir anestezi
Total IV anestezi

Sonuç

Tanı yanlışlığı az olan sistemlerin dahili yoğun bakımlarında

- Akalkülöz kolesistit
- Mesenterik iskemi-nekrozlara bağlı peritonit-septik şok
- Gastrik ve duodenal ülser perforasyonu
- İlaç kullanımına bağlı GIS ülserleri
- Nötropenik enterokolitler
- Toksik megakolon patolojilerine bağlı intraabdominal infeksiyon görülebilir.

Sonuç

- Tanı koymak güçtür
- Şüpheli yaklaşım gerekir
- Yatak başı işlemler daha liberal kullanılmalıdır
  - USG
  - Periton lavajı
  - Laparoskopi
- CT
- Hızlı tanı ve tedavi ile mortalite azaltılabilir.

Yoğun bakım ve İAİ özelinde ilgili hekimler uyum içinde çalışmalıdır

Asıl

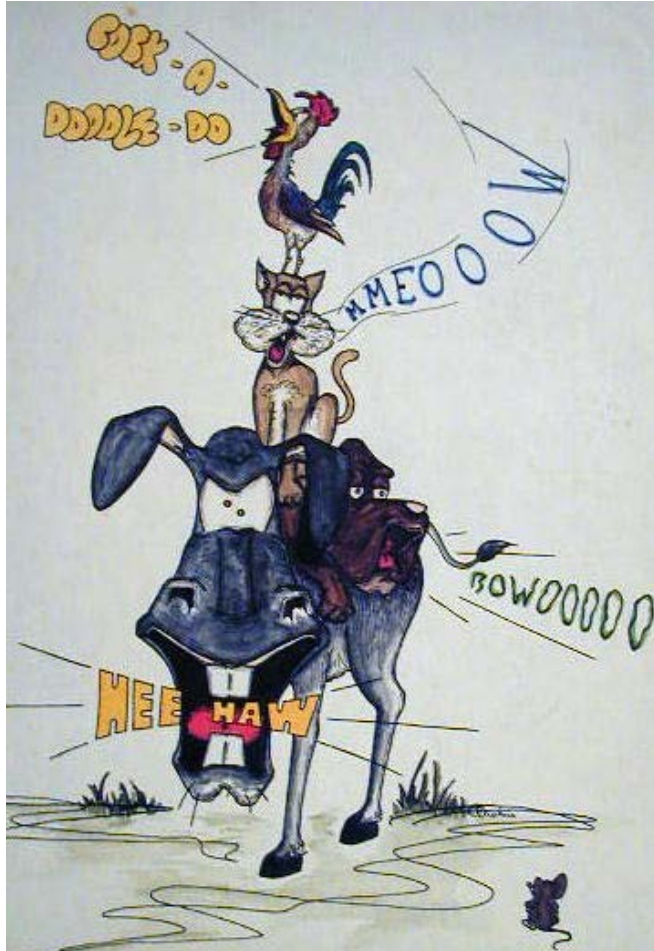
- Yoğun bakım uzmanları
- Cerrah
- Anestezi
- Dahiliye uzmanı
- Pulmoner bakım
- ...

Ekternal

- İnfeksiyon hastalıkları konsültanı
- Radyolog
- ...

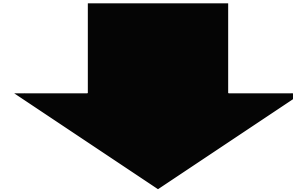

Branşlar arası eksternal ayırıcı kuvvetlerin baskın olmasına izin verilmemelidir

Dahili yoğunbakımda İAİ

Tanıda gecikme

neredeyse % 100 Mortalite

teşekkürler